

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu S., so sídlom v B., proti žalovanému I. Č., bývajúcemu v R., o 67 590 Sk (2 243,56 €), vedenej na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 8 C 52/2008, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 26. februára 2009 sp. zn. 3 Co 215/2008, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Rožňava rozsudkom z 30. apríla 2008 č. k. 8 C 52/2008 – 105 žalobu na zaplatenie 67 590 Sk uplatňovanej titulom náhrady poistného plnenia (§ 24 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z. z.) zamietol a účastníkom náhradu trov konania nepriznal. Uviedol, že žalovaný dňa 4. 6. 2004 zavinił dopravnú nehodu motorovým vozidlom zn. Peugeot 305 EČV R. X. vlastníka O. Č., na ktoré nebolo uzavreté poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a pri ktorej došlo k poškodeniu motorového vozidla zn. Škoda Fabia EVČ K. vlastníka Š. B., ktorému žalobca poskytol poistné plnenie z poistného garančného fondu celkove vo výške 134 256 Sk. Z tejto sumy bola žalobcovi uhradená iba čiastka vo výške 66 666 Sk. Jeho nárok na zaplatenie čiastky 67 590 Sk proti odporcovi (vodičovi motorového vozidla, ktorý zavinił dopravnú nehodu) posúdil ako nárok na náhradu škody a z dôvodu, že poškodenému plnil (poistné plnenie) dňa 26. 1. 2005 a žalobu na súd proti žalovanému podal až dňa 26. 11. 2007 dospel k záveru o dôvodnosti vznesenej námietky premlčania. Nárok, ktorý prešiel na žalobcu (z poškodeného) si totiž ponecháva charakter nároku na náhradu škody aj čo do dôsledkov a žalobca si ho mohol

uplatniť najneskôr 26. 1. 2007, keď dvojročná premlčacia doba začala plynúť vyplatením náhrady poškodenému (26. 1. 2005). O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 26. februára 2009 sp. zn. 3 Co 215/2008 na odvolanie žalobcu rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. V plnom rozsahu sa stotožnil s právnym posúdením nároku uplatneného žalobcom ako nároku na náhradu škody, ktorý na neho prešiel z poisteného (poškodeného), ako aj záverom o dôvodnosti vznesenej námietky premlčania. Uviedol, že ak poisťiteľ uplatnil nárok na náhradu škody, ktorý na neho prešiel z poisteného, ide o občianskoprávny vzťah a pre premlčanie platí ustanovenie § 106 a § 111 Občianskeho zákonníka. V podrobnostiach poukázal na odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal dovolanie žalobca. Žiadal ho (ako aj rozsudok okresného súdu) zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Namietal nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), ktorého podstata podľa jeho názoru spočíva hlavne v nesprávnej interpretácii ustanovenia § 24 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z. z. a ktorá vychádza z nesprávneho chápania základných pojmov používaných týmto zákonom. To vrátane tých, ktoré sú v ňom výslovne definované a z ktorého dôvodu vyložil dôležité pojmy uvedené v zákone, t. j. osoby zodpovednej za škodu, poisteného, osoby bez poistenia zodpovednosti a vlastníka vozidla. Následne prikrčil k výkladu postihového práva S., k popisu právnych vzťahov medzi účastníkmi poistenia zodpovednosti a vyjadril sa k jednotlivým častiam odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu. Uviedol, že pre správne rozhodnutie odvolacieho súdu bolo rozhodujúce zodpovedanie otázky, koho je možné považovať za osobu bez poistenia zodpovednosti, keď je nutné za ňu považovať toho, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou vozidla, u ktorého nebola uzavretá zmluva v zmysle § 3 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. Potom žalovaný – vodič (motorového vozidla, ktorý zavinil dopravnú nehodu) – je v spore pasívne legitimovaný, pretože zavinene porušil pravidlá cestnej premávky a v príčinnej súvislosti s uvedeným protiprávnym konaním spôsobil škodu na majetku poškodeného. Za škodu zodpovedá podľa § 420 Občianskeho zákonníka a pretože škodu spôsobil vozidlom, ku ktorému nebola uzavretá poisťná zmluva, je súčasne osobou bez poistenia zodpovednosti, a to bez ohľadu na to, komu prislúchala povinnosť uzavrieť poisťnú zmluvu. I za neho plnil poškodenému z garančného fondu a má proti nemu z tohto dôvodu právo na náhradu podľa § 24 ods. 7 tzv. postih. Považoval

za nesprávny názor týkajúci sa premlčania, pretože podľa § 24 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov má právo proti tomu, kto zodpovedá za škodu podľa ods. 2 písm. a/ a b/ na náhradu toho, čo za neho plnil. Plnenie (kancelárie) nemá charakter poistného plnenia a súčasne nejde o vzťah kancelárie a poškodeného v súvislosti s náhradou škody, ale o jedinečný vzťah na základe osobitného zákona (zákon č. 381/2001 Z. z.) medzi kanceláriou a škodcom, teda tým, kto zodpovedá za škodu podľa zákona (Občiansky zákonník). Preto nemožno hovoriť, že pre kanceláriu beh premlčacej doby sa začína rovnako s plynutím premlčacej doby poškodeného a trojročná premlčacia doba začína plynúť až dňom vyplatenia plnenia poistného z poistného garančného fondu poškodenému, t. j. dňa 26. 1. 2005, ktorým dňom súčasne vznikol právny vzťah kancelárie ku škodcovi. Žaloba potom proti žalovanému - vodičovi - bola 26. 11. 2007 podaná včas. Bol toho názoru, že v prípade osoby, ktorá je zodpovedná za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (škodcu), nenastupuje na miesto škodcu do zodpovednostného vzťahu medzi poškodeným a škodcom. Zákonom č. 381/2001 Z. z. je tu založené špecifické právo poškodeného proti kancelárii na výplatu plnenia z poistného garančného fondu, akého by sa poškodenému dostalo, keby bol škodca riadne poistený pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Toto oprávnenie poškodeného nemá povahu práva na náhradu škody. To má vplyv aj na plynutie premlčacích dôb, kde platí pre neho trojročná premlčacia doba a to odo dňa vyplatenia plnenia poškodenému z poistného garančného fondu. Na záver konštatoval, že rozhodnutie odvolacieho súdu je v rozpore s hmotnoprávnou úpravou poistenia zodpovednosti a úpravou o premlčaní a ním prezentovaný názor svedčí o nepochopení konštrukcie úpravy povinného ručenia a postavenia S. v tomto systéme.

Odporca sa k dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.), či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré v zmysle § 236 a nasl. O. s. p. možno napadnúť dovolaním.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O. s. p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O. s. p. je dovolanie

prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.

Žalobca dovolaním napadol rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky niektorého z rozsudkov uvedených v citovaných ustanoveniach. Nejde o zmeňujúci rozsudok v zmysle § 238 ods. 1 O. s. p. Dovolací súd v tejto veci ešte nerozhodoval, a teda ani nevyslovil svoj právny názor (§ 238 ods. 2 O. s. p.). Dovolanie smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil prípustnosť dovolania (§ 238 ods. 3 O. s. p.). Je potom zrejmé, že prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O. s. p.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O. s. p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O. s. p. (či to už účastník namietal alebo nie), neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie podmienok prípustnosti dovolania podľa § 238 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku či uzneseniu) odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných vád vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Žalobca v dovolaní žiadnu z uvedených vád konania nenamietal a jej existenciu nezistil ani dovolací súd.

Žalobca namietal nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.) z hľadiska hmotnoprávnej úpravy poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a premlčania v tomto systéme.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu

právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Samotným (prípadne aj nesprávnym) právnym posúdením veci súdom, spočívajúcim v aplikácii hmotnoprávneho alebo procesného predpisu na zistený skutkový stav vyjadreným v rozhodnutí, nemôže byť založená procesná vada v zmysle § 237 O. s. p. Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je v rozhodovaní Najvyššieho súdu Slovenskej republiky síce všeobecne považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (§ 242 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), zároveň ale ani prípadné nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov samo osebe nezakladá zmätočnosť rozhodnutia a procesnú vadu konania v zmysle § 237 O. s. p. Ani (prípadným) nesprávnym právnym posúdením veci súd účastníkovi konania neznemožňuje realizáciu žiadneho jeho procesného oprávnenia a neodníma mu možnosť konať pred súdom (napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 102/2004, 2 Cdo 282/2006, 3 Cdo 174/2005, 4 Cdo 165/2003).

I keby tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytýkané skutočnosti by mali za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladali by ale prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 237 O. s. p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne) použil správny právny predpis a či ho (ne) správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne) správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Z uvedených dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v prejednávanej veci je dovolanie žalobcu procesne neprípustné. Preto jeho mimoriadny opravný prostriedok odmietol podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je dovolanie neprípustné. Vzhľadom na odmietnutie dovolania z procesných dôvodov, nezaoberal sa vecnou správnosťou záverov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie.

Dovolateľ nebol v dovolacom konaní úspešný. Právo na náhradu trov konania vzniklo žalovanému (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.). Dovolací súd nepriznal žalovanému náhradu trov dovolacieho konania, pretože mu žiadne nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. septembra 2009

JUDr. Martin V l a d i k, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: